

в Україні. 2021. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/cifrova-transformaciya-regioniv-yaki-poslugi-otrimali-ukrayinci-za-rik>

8. Цифровізація в регіонах і онлайн-курси для громад: Мінцифра та U-LEAD підписали меморандум // Портал Децентралізація. 2021. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14126>

9. Ukraine. EGovernment Survey 2020: Digital Government in the Decade of Action for Sustainable Development. UN Department of Economic and Social Affairs (DESA). UN, New York, 2020. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Country-Information/id/180-Ukraine>

10. WIPO (2021). Global Innovation Index 2021: Tracking Innovation through the COVID-19 Crisis. Geneva: World Intellectual Property Organization. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021/ua.pdf

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-177-0-5>

**ДЕРЖАВНІ ПОСЛУГИ В СИСТЕМІ
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ФУНКЦІЙ
ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ**

Васильковський О. Т.

*підполковник, старший викладач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін*

*Національної академії Національної гвардії України
м. Харків, Україна*

Проблема адміністративно-правового розуміння державної послуги, на наш погляд, багато в чому пов'язана з відсутністю цілісної і фундаментально розробленої теорії адміністративно-правових функцій органів виконавчої влади, в результаті чого виявилось досить складним гармонійно вбудувати нову форму їх реалізації в загальну систему адміністративного законодавства. Виникли певні колізії та неузгодженість норм адміністративного права, суперечлива практика їх тлумачення та правозастосування в адміністративно-правовій сфері і, як наслідок – незавершеність наукової дискусії про зміст поняття «державна послуга» та необхідність його переосмислення. В даний час, наприклад, вже знаходить контури логічного завершення давно

ведеться спір про допустимість віднесення до категорії державних послуг таких процедур як ліцензування або акредитація [2, с. 112].

Поява нових технологій надання державних послуг вимагає адекватного адміністративно-правового реагування, що відповідає сучасним завданням трансформації системи державного управління в Україні, зумовлює необхідність поглиблення теорії надання публічних послуг у взаємозв'язку із адміністративною реформою і зміненою концепцією взаємодії громадян і влади, в тому числі в частині співвідношення таких категорій як «державне управління», «функція органів виконавчої влади» та «державна послуга», ставить перед вченими і практиками непросто завдання пошуку ефективних правових рішень в області організації надання державних послуг, а також вдосконалення адміністративно-процедурної регламентації в даній сфері.

Сучасні авторські судження вчених на категорію державного управління в цілому зводяться до двох взаємовиключних точок зору. У першому випадку термін державне управління трактується у вузькому сенсі, виключно як владний вплив, на підставі чого робиться висновок про неприпустимість віднесення всіх адміністративно-правових функцій органів виконавчої влади до управлінської діяльності [3, с. 52]. У другому випадку як різновид управління розглядається і так зване «позитивне управління», в силу чого обґрунтовується управлінська природа всіх функцій органів виконавчої влади [4, с. 73].

Оскільки адміністративно-правові функції органу виконавчої влади розглядаються не тільки як регламентована нормами адміністративного права діяльність адміністративно-публічних органів, а й як правова категорія та елемент правового статусу органу виконавчої влади, порушуються також питання співвідношення таких понять як цілі, завдання, функції та адміністративна компетенція органів виконавчої влади.

Узагальнення наукових точок зору дає нам змогу зробити висновок, що категорія «державної послуги» для вітчизняного адміністративного права є запозиченою і привнесена в неї в світлі сприйнятої у європейських країнах концепції «сервісної держави». Зарубіжний досвід впровадження категорії «державні послуги» та наукові розробки в даній сфері дозволяють говорити про безліч трактувань і підходів до визначення публічних (державних, соціальних послуг). При градації публічних, державних і соціальних послуг слід виходити з того, що перше є родовим, найбільш широким поняттям. Державні послуги виділяються за суб'єктом їх надання, соціальні послуги виділяють за сферою їх надання.

Виявлено поширений у правозастосовчій практиці підхід, при якому в якості суб'єктів, які приймають рішення про надання або відмову в наданні послуги, розглядаються різні комісії, створювані органами виконавчої влади. Визнаючи правомірність і доцільність формування колегіальних органів при здійсненні процедур, пов'язаних з наданням державних послуг, нами обґрунтовується, що виноситься ними рішення не може мати статус рішення про надання або відмову в наданні державної послуги. Протокол комісії повинен виступати тільки підставою для прийняття органом виконавчої влади відповідного правозастосовчого акта (рішення), що виступає результатом надання послуги.

Розглянута колізійна ситуація, що виникає у випадках, коли рішення про надання послуги приймається керівником органу виконавчої влади, що діють як посадова особа, або виконання адміністративних процедур при наданні державної послуги здійснюється підвідомчим органу влади установою. На нашу думку дані відносини за своєю правовою природою слід розглядати як відносини з надання державних послуг. Відзначається, що даний висновок підтверджується позицією судових органів [1, с. 113]. Таким чином дані положення повинні бути враховані при вдосконаленні законодавства у сфері надання державних послуг.

З метою вдосконалення адміністративно-правового регулювання пропонується також ввести точні вимоги до формування переліків необхідних і обов'язкових послуг, розробити на державному рівні в якості методологічної основи типові переліки необхідних і обов'язкових послуг, привести у відповідність з чинним законодавством у сфері державного регулювання цін порядок справляння плати за необхідні і обов'язкові послуги.

При регламентації адміністративних процедур можливо впровадження наступних обов'язкових принципів розгляду адміністративними скарг:

- наявність декількох каналів оскарження;
- розгляд скарг за участю заявника (при його бажанні) та забезпеченням можливості подання ним додаткових матеріалів та відомостей по суті спору;
- забезпечення можливості подальшого оскарження прийнятого за скаргою рішення в адміністративному порядку.

Крім того, для підвищення ефективності позасудового оскарження у разі невиконання прийнятого за скаргою рішення, має бути передбачена процедура забезпечення виконання такого рішення, а

також деталізовані підстави притягнення до відповідальності винних посадових осіб органів виконавчої влади.

Література:

1. Петренко Н. О., Машковська Л. В. Цифровізація державних адміністративних послуг в Україні: нормативно-правові аспекти. *Право і суспільство*. 2020. № 2. С. 112-119.

2. Розвиток партнерства між місцевою владою та недержавним сектором у сфері надання громадських послуг: монограф. / О.В. Берданова, В.М. Вакуленко, М.Д. Василенко та ін.; за заг. ред. Ю.П. Лебединського. Ужгород: Патент, 2003. 192 с.

3. Сороко В. М. Діяльність публічної адміністрації з надання послуг українському суспільству: монограф. / В. М. Сороко, А. В. Вишневський, О. Г. Рогожин та ін.; за наук. ред. Ю. А. Привалова. Київ: Вид-во НАДУ, 2007. 180 с.

4. Тищенко І.О. Електронні послуги у діяльності публічної адміністрації України: монограф. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 156 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-177-0-6>

АНТИКОРУПЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ В МЕХАНІЗМІ ОЦІНЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

Дьомін М. В.

*аспірант Навчально-наукового інституту публічного управління
та державної служби Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

Державна регіональна політика – система цілей, заходів, засобів та узгоджених дій центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб для забезпечення високого рівня якості життя людей на всій території України з урахуванням природних, історичних, екологічних, економічних, географічних, демографічних та інших особливостей регіонів, їх етнічної і культурної самобутності [1].